

HET HUIS «CEULEN»

DOOR

F. A. HOEFER.

Tot voor weinige jaren bezat de firma A. Henkemans hier ter stede een winkel, dien vele Rotterdamsche ingezetenen zich nog wel zullen herinneren. In dit winkelhuis, Westnieuwland N°. 2, vestigde in 1882 de Nederlandsche Bell-Telephoon-Maatschappij hare bureaux. Het onderste gedeelte van het gebouw werd kort daarna verbouwd, waarbij o. a. de oude voordeur met hare kozijnen vervangen werd door een nieuwerwetsche. De eikenhouten bovendorpel der oude voordeur was voorzien van gebeeldhouwde wijnranken, waartusschen in verheven letters het woord «Keulen» te lezen stond. Weinig huizen in Rotterdam zijn stellig in de geschiedboeken der stad meer besproken. Men beweert, dat op deze plek eertijds het oude Raadhuis stond. Vóór de laatste verbouwing bezat de kamer achter den winkel, wier vloer de sporen droeg van nog al eens opgehoogd te zijn, een ouderwetsch plafond, waarop in de vier hoeken de jaargetijden waren voorgesteld en in het midden een groot stuk met zinnebeelden der liefde. Het geheel was tegen een net van vrij stevige koperdraden aangebracht. Volgens de overlevering had dit vertrek, ofschoon het niet groot was, tot trouwkamer gediend.

Zooals oude menschen mij verhaalden, bevonden zich onder de achtergedeelten van het huis, die bij hooge vloed onderliepen, eertijds kelders, waarin vakken waren met zware tralies afgesloten. Hierin meenden zij, dat gevangenissen geweest waren. Bij de verbouwing stuitte ik ook op die kelders zonder echter iets bijzonders te vinden. Het onderzoek werd trouwens bemoeilijkt, daar de kelders steeds onder water stonden.

Om zekerheid te erlangen omtrent de vroegere bestemming van het huis raadpleegde ik verschillende schrijvers over Rotterdam. Het zij mij vergund in het kort hieromtrent het een en ander mede te deelen.

Zooals bekend is, werd in 1383 het Westnieuwland bij de stad gevoegd (1). Den 10 Juli 1563 ontstond in de West-Molenstraat door de onachtzaamheid van een kuiper brand, waarvan ook het Westnieuwland een prooi werd (2). Van Spaan, die o. a. deze feiten mededeelt, acht het onwaarschijnlijk, dat het stadhuis eerst op het Westnieuwland geweest zou zijn. Hoofdzakelijk op grond, dat het niet aan te nemen is, dat men de eerste 113 jaren (3), na het bekomen van stadsprivilegiën van een stadhuis verstoken was, en ten anderen, dat gezegd wordt, dat de palen «daar de Religions-verwanten 1558 aan gebrand zouden werden» voor het stadhuis stonden, waarvoor op het Westnieuwland destijds geen plaats was. Hij komt tot het besluit, dat het zijn kan, dat toen het stadhuis in de jaren 1606 en 1607 vergroot en verbeterd werd, men

(1) Zie voor het handvest: G. van Spaan, Beschrijvinge der Stad Rotterdam, 2de druk, p. 227 en S. Lois, Chronycke der stad Rotterdam, p. 274.

(2) G. van Spaan, p. 290, S. Lois, p. 83.

(3) G. van Spaan gaat uit van de veronderstelling, dat Rotterdam in 1270 stadsprivilegiën kreeg, zie echter J. H. Scheffer en Fr. D. O. Obreen, Rotterdamsche Historiebladen I. Kronijk, p. 14.